

# VESTNIK

## DELEGATSKI

Delegatsko glasilo  
občine  
Murska Sobota  
Številka 9  
Leto VI.  
1. oktobra 1981

### VSEBINA 9. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

- Predsedniki zborov sklicujejo delovno sejo zborov, predsednik občinske skupščine pa slavnostno sejo
- Predlog sprememb statuta
- Spremembe naj povečajo učinkovitost dela Skupščine (Osnutek sprememb poslovnika)
- OK SZDL in OSZS sta se opredelila do problematike otroškega varstva in vzgoje predšolskih otrok

## SLAVNOSTNA SEJA ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA OB OBČINSKEM PRAZNIKU

V počastitev padlih borcev za svobodo, žrtev fašističnega nasilja in spomin na deportacije in internacije v II. svetovni vojni, praznuje občina Murska Sobota 17. oktobra svoj praznik.

Delovni ljudje in občani občine Murska Sobota bodo praznik občine obeležili s številnimi kulturnimi in drugimi prireditvami.

Delegati vseh zborov občinske skupščine bodo praznik občine počastili s slavnostno sejo.

V SKLADU Z DOLOČILI STATUTA OBČINE SKLICUJE  
PRESEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE

SKUPNO SLAVNOSTNO SEJO VSEH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE.

Slavnostna seja bo v soboto, dne 17. oktobra 1981 ob 10. uri v sejni dvorani skupščine občine Murska Sobota.

Na slavnostni seji bodo podeljena priznanja in nagrade občine Murska Sobota.

## Predsednici zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora ter predsednik zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota

### SKLICUJEJO

48. SEJO ZBORA ZDRUŽENEGA DELA  
44. SEJO ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN  
47. SEJO DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA  
SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

Seje bodo v

SOBOTO, DNE 17. OKTOBRA 1981 OB 8.30 v veliki sejni dvorani Skupščine občine Murska Sobota

Za sejo predlagajo naslednji začasni

### DNEVNI RED

1. izvolitev verifikacijskih komisij;
2. poročila verifikacijskih komisij;
3. potrditev zapisa 47. seje zbora združenega dela, 43. seje zbora krajevnih skupnosti in 46. seje družbenopolitičnega zbora;
4. obravnava predloga sprememb in dopolnitev Statuta občine M. Sobota;
5. spremembe in dopolnitve osnutka Poslovnika o delu skupščine Murska Sobota;
6. sklepanje o podelitvi priznanj in nagrad občine M. Sobota za leto 1981;

7. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila

Gradivo k 3. točki bodo prejeli vodje delegacij do 3. oktobra 1981.

Gradivo za 4. točko bo objavljeno v »Delegatskem vestniku« dne 1. oktobra 1981.

Celotni tekst osnutka Poslovnika o delu občinske skupščine bodo prejeli vodje delegacij do 3. oktobra 1981.

Obrazložitev sprememb in dopolnitev pa bo objavljena v »Delegatskem vestniku«, dne 1. oktobra 1981.

Zbori občinske skupščine so o osnutku sprememb in dopolnitev Statuta občine Murska Sobota razpravljali na sejah dne 17. 3. 1981.

Osnutek je bil objavljen v »Delegatskem vestniku« št. 3 z dne 3. marca 1981. Osnutek je vseboval več variantnih predlogov glede trajanja mandatnega obdobja za funkcionarje občinske skupščine. Komisija je upoštevala predloge in mnenja, ki so jih dali zbori glede posameznih rešitev. Prav tako je upoštevala stališča in usmeritve glede izvolitve funkcionarjev, trajanja mandatnega obdobja in ponovne izvolitve ter omejitve, ki so bile dogovorjene v SR Sloveniji.



## SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA OBČINE MURSKA SOBOTA

### 1. člen

V poglavju »Občina Murska Sobota« se doda novi 5a člen, ki se glasi: »Vsi organi oblasti in samoupravljanja in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so dolžni v okviru svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti zagotavljati pogoje za uresničevanje interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v družbenoekonomskih in političnih odnosih socialističnega samoupravljanja, zlasti pa v delegatskem sistemu in za uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov v samoupravnih, in drugih organizacijah in skupnostih in v občini.

Organizacija, sestava in način dela kolektivnih organov oblasti in samoupravljanja se urejajo tako, da se zagotavljajo kolektivno delo, odločanje in odgovornost in enakopravnost članov teh organov pri uresničevanju njihovih pravic, dolžnosti in odgovornosti, določeni z Ustavo, Statutom, zakoni in drugimi predpisi.

Vsak član kolektivnega organa je osebno odgovoren za svoje delo in v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitev tega organa.

Vsak član kolektivnega organa, ki je določen, da sodeluje pri delu drugih organov in teles, je dolžan ravnati po načelih delegatskega sistema v skladu s pooblastili, smernicami in stališči tega organa.

Vsi organi oblasti in samoupravljanja in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so dolžni izvrševati svoje pravice in dolžnosti tako, da je mogoče uresničevati družbeno nadzorstvo nad njihovim delom.«

### 2. člen

Za 5a. členom se doda novi 5b. člen, ki se glasi:

»Voljeni ali imenovani funkcionarji občinske skupščine in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, za katere tako določajo statut, zakoni ali drugi predpisi, se volijo oziroma imenujejo za dobo do 4 let.

Statut občine, statuti samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti, ter statuti oziroma drugi splošni akti samoupravnih organizacij in skupnosti določijo dolžino mandatne dobe in omejitve ponovne izvolitve oziroma imenovanja funkcionarjev občinske skupščine in drugih nosilcev samoupravnih, javnih in družbenih funkcij.«

### 3. člen

183. člen se spremeni in se glasi:

»Občinska skupščina izvoli izmed delegatov zborov predsednika občinske skupščine za dobo 2 let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.«

### 4. člen

188. člen se spremeni in se glasi:

»Občinska skupščina ima podpredsednika, ki nadomešča predsednika, če je ta zadržan. Podpredsednika izvoli občinska skupščina izmed delegatov zborov za dobo 2 let, po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.«

### 5. člen

Prvi odstavek 189. člena se spremeni in glasi:

»Vsak zbor občinske skupščine izvoli izmed delegatov zbora predsednika in podpredsednika zbora. Predsednik in podpredsednik zbora se volita za dobo 2 let po postopku, ki je predviden za izvolitev predsednika občinske skupščine. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena na to funkcijo.«

Ostalo besedilo 189. člena ostane nespremenjeno.

### 6. člen

192. člen se spremeni in se glasi:

»Sekretarja občinske skupščine imenuje občinska skupščina za dobo 4 let. Ista oseba je lahko dvakrat zaporedoma imenovana na to funkcijo.«

### 7. člen

205. člen se spremeni in se glasi:

»Izvršni svet sestavljajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov. Število članov izvršnega sveta določi občinska skupščina s sklepom.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Podpredsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog predsednika izvršnega sveta in mnenja občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina za dobo 4 let. Ista oseba ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljena za predsednika izvršnega sveta.

Podpredsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za dobo 4 let. Ista oseba je lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljena za člana izvršnega sveta.

Mandat predsednika, podpredsednika in članov izvršnega sveta je vezan na mandatno obdobje občinske skupščine.«

### 8. člen

Spremembe in dopolnitve Statuta občine Murska Sobota začnejo veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Določila članov 3, 4, 5, 6 in 7 se uporabljajo od prvega sklica novo izvoljene skupščine v l. 1982.

## OSNUTEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV POSLOVNIKA SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

Nagle spremembe, ki smo jim priča na vseh področjih družbenega življenja, še posebej pa naša dolgoročna opredelitev za socializem na temeljih samoupravljanja, terja stalno demokratizacijo družbenopolitičnega odločanja. To narekuje trajno prilagajanje, pa tudi posodabljanje načinov in oblik odločanja, ki jih v občinah razen s statutom, podrobneje določamo s poslovnikom.

Zbori skupščine občine so sprejeli prvi poslovnik 1977 leta. Tokrat gre torej za prve spremembe, katerih smisel je dograditi načine in metode dela skupščine, s tem pa tudi nadaljnji korak uveljavljanju ustavne vloge delovnega človeka in občana kot temeljnega nosilca sporazumevanja in dogovarjanja ter odloča-

nja o vseh družbenih zadevah. Torej kot nosilca samoupravnih in oblastvenih funkcij ki jih uresničuje v občini, ter na drugih ravneh družbene organizacije.

Cilj predloženih sprememb je, da konkretizirajo nekatera statutarna določila, da institucionalizirajo nekatere že uveljavljene metode in načine dela zborov, njihovih delovnih teles in organov, ter nenazadnje da olajšajo delo delegatom in delegacijam. Nastale so na osnovi pripomb, mnenj in pobud delegatov in delegacij, delovnih teles in organov skupščine.

Statutarno pravna komisija je o spremembah in dopolnitvah razpravljala, sedaj pa jih daje v nadaljnjo obravnavo v delegacije.



## PREDLAGANE SPREMEMBE IN DOPOLNITVE:

Bistvene spremembe so predvidene za **II. poglavje poslovnika v katerem so opredeljene pravice, dolžnosti ter pogoji za delo delegacij in delegatov.**

S predlagano spremembo **4. alineje 11. člena** poslovnika bi naj bilo delo skupščine v prihodnje organizirano tako, da bi med ostalim zagotovilo, da bi se OK SZDL uveljavila kot konferenca delegacij, ne pa kot delegacija za delegiranje delegatov v Druženopolitični zbor občinske skupščine. S tem bi naj dosegli, da bi se temeljna stališča oblikovala v vsaki posamezni druženopolitični organizaciji (DPO) in se šele nato vsklajevala v OK SZDL, s čimer bi bila bolj kot doslej poudarjena sestava SZDL kot najširše frontne organizacije socialistično opredeljenih druženih sil.

Spremembe je doživel tudi **12. člen** poslovnika. Le-ta je doslej določal, da je o stališčih izoblikovanih v delegacijah in konferencah delegacij obveščal zbere občinske skupščine predlagatelj posameznih odločitev. V novem 12. členu je ta obveza opuščena, saj je praksa pokazala, da se zbori s stališči delegacij in konferenc delegacij seznanjajo tudi na druge načine, — preko razprav delegatov na sejah, preko pismeno posredovanih stališč delegacij in konferenc delegacij, preko SZDL, kadar je bila o določenem vprašanju izpeljana javna razprava ipd.

Pomembne spremembe so predvidene za **14. člen** v katerem so opredeljene oblike in načini obveščanja delegatov. Tudi doslej so sicer o objavi gradiv v Delegatskem vestniku odločali skupščina in njeni zbori, novost pa je v dopolnilu, po katerem bodo zbori o tem odločali že takrat, ko bodo oblikovali in sprejemali letni oziroma periodične programe dela. Na tak način se bodo zbori v večji meri uveljavili kot oblikovalci politike obveščanja za potrebe delegatskega odločanja. Razen ostalih razlogov, ki govorijo v prid te dopolnitve, je treba omeniti, da bodo delegati že vnaprej (v začetku leta oziroma ob vsakem trimesečju) vedeli v kaki obliki bodo sprejeli posamezno gradivo, komu bo to gradivo dostopno in kdo bo lahko o njem razpravljal in izoblikoval stališče ter koga je zaradi tega treba povabiti na sejo delegacije ali na kak drugačen način zagotoviti da bo njegovo stališče prisotno pri oblikovanju temeljnega stališča delegacije ali konference delegacij.

Nov korak k uresničevanju posebnih pravic pripadnikov madžarske narodnosti predstavlja nov odstavek istega člena, po katerem bodo zbori OS v letnem oz. periodičnih programih dela odločali tudi o tem, katera gradiva naj prejmejo delegati z narodnostno-mešanega ozemlja v obeh oziroma v madžarskem jeziku. Predlagana sprememba pomeni tudi korak k uresničevanju določil 7. člena tega poslovnika, po katerem občinska skupščina in njena delovna telesa omogočajo občanom madžarske narodnosti uporabo njihovega jezika v celotnem skupščinskem sistemu.

Dopolnitev **18. člena** poslovnika je nastala na osnovi potrebe, da bi poudarili vlogo delegacije kot dejavnika, ki aktivno spremlja in ugotavlja pobude, predloge, mnenja in pripombe delovnih ljudi in občanov v okolju, ki jo je izvolilo. Če naj delegacija to resnično doseže, je kot kažejo izkušnje, nujno da se čim tesneje poveže z organi upravljanja in DPO v OZD in KS, kajti delovni ljudje izražajo svoje pobude, predloge, mnenja in pobude pogosto prav tukaj. Nehazardne lahko uveljavitev takšnega načina dela odločno pripomore k doslednejšemu uveljavljanju vloge DPO skupščinskem sistemu, k uveljavitvi njihove odgovornosti za delo delegatskega skupščinskega sistema, končno pa bi to v veliki meri olajšalo delo samim delegacijam in delegatom pri opredeljevanju do posameznih vprašanj uvrščenih na dnevne rede zborov OS.

Spremembe in dopolnitve so predlagane tudi za **24. člen**. Če želi dobiti odgovor na prvi seji zbor, delegatu odslej pismenega vprašanja ni več potrebno posredovati osem temveč le pet dni pred sejo.

Dosedanje izkušnje kažejo, da bi na zastavljena vprašanja delegatov bolje in izčrpnje od članov IS in posameznih funkcionarjev lahko odgovarjale posamezne organizacije in skupnosti ter njihovi predstavniki in zaradi tega v predlaganem spremenjenem 24. členu ni več izrecno omenjen IS oziroma funkcionar ki vodi določen upravni organ na katerega delovno področje se nanaša vprašanje delegata. Verjetno pa je, da bo na

nekatera zastavljena vprašanja tudi v bodoče odgovarjal IS in posamezni funkcionarji občinske uprave.

Razen ustnih odgovorov na samih sejah zborov in pismenih odgovorov na zastavljena vprašanja, ki so jih doslej prejeli le delegati ki so vprašanje zastavili, bodo pismene odgovore poslej prejeli tudi vodje delegacij, katerih član je vprašanje zastavil. Na tak način bi se izognili pojavom, ko so delegati odgovor prejeli, delegacije pa z njim niso bile seznanjene.

Zadnji odstavek spremenjenega 24. člena razen IS izrecno nalaga obveznost, da odgovorijo na zastavljena vprašanja delegatov, tudi samoupravnim organizacijam in skupnostim na katerih delovno področje se vprašanje nanaša.

Spremembe so predlagane tudi za posamezne člene v **IV. poglavju ki določa medsebojna razmerja zborov in njihovo sodelovanje.**

Veljavni poslovnik je v **50. členu** določal postopek vsklajevanja stališč zainteresiranega in pristojnega zbora v primerih ko slednji ne sprejme predlogov zainteresiranega zbora. Predvidena sta bila dva načina usklajevanja:

— skupno zasedanje obeh zborov ter usklajevanje stališč na tem zasedanju, ter

— ustanovitev skupne komisije obeh zborov, zadolžene za proučitev sporne vprašanja ter oblikovanje sprejemljive skupne odločitve.

Poslej je predviden le drugi način usklajevanja stališč pristojnega oz. pristojnih ter zainteresiranega zbora, to je ustanovitev skupne komisije na predlog zainteresiranega zbora, o katere predlogu pa odločijo pristojni zbor oz. zbori. Smisel predlagane spremembe je v poenostavitvi postopka usklajevanja oz. v tem, da se določila poslovnika uskladijo z uveljavljeno prakso usklajevanja stališč.

S spremembo določil **55. člena** je razširjen krog tistih, ki lahko dajo pobudo za sklic seje zborov. Slekoprej pa je bistvena novost v tem, da sklicuje predsednik zborov seje predvsem na podlagi letnega programa dela oz. periodičnega delovnega načrta, s čimer je poudarjen pomen programiranega dela zborov.

Sklic zborov sta doslej lahko zahtevala le predsednika OS in IS, poslej pa imajo to pravico tudi delovna telesa zborov ter vodstva DPO. Da bi zagotovili čim doslednejše upoštevanje letnih in periodičnih programov dela zborov, nalaga poslovnik predsednikom zborov, da v primeru če seje ne skličejo takrat, ko je to s programi predvideno, o tem obvestijo vodje delegacij in konference delegacij ter spremembo tudi utemeljijo.

Veliko bolj določen je tudi predlagani spremenjeni **60. člen**, v katerem so natančneje opredeljene oblike, obseg in roki posredovanja gradiv, krog njihovih prejemnikov ter načini in roki sklicevanja sej, kakršni so se izkazali za uspešne že v drugi polovici tekočega mandatnega obdobja.

Novosti katerih osnovni cilj je poenostavitev postopka usklajevanja, so predvidene tudi v **110. členu** poslovnika. Med tem ko je bila doslej v poslovniku predvidena nadaljnja obravnava akta o katerem ni bilo doseženo soglasje med zbori, med zbori in skupščinami SIS ter v primerih ko v zborih oz. skupščinah sprejeti akti niso bili v skladu s stališči DPZ, je v predlagani spremembi predvidena ustanovitev usklajevalne komisije, v katero izvoli vsak zbor po tri člane.

Novo je tudi besedilo **1. odstavka 124. člena**, v katerem so opredeljene funkcije, vloga in sestava predsedstva občinske skupščine. Poudarjena je vloga predsedstva kot metode in načina dela po katerem zbori uresničujejo z ustavo, statutom in poslovníkom določene skupne naloge.

Bistvene spremembe so predvidene tudi v **154. členu**. Za volitve in imenovanja funkcionarjev pravosodnih in nekaterih drugih ustanov, poslej nista pristojna le zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti temveč tudi druženopolitični zbor kakor to predvideva tudi veljavni statut.

V osnutku novega poslovnika je predvidena tudi povsem novo **XI. poglavje**, v katerem je podrobno opredeljen obveznost in pomen programiranja dela zborov. Smisel predlaganih novosti je treba iskati v potrebi po vsklajenem delu vseh dejavnikov, ki se vključujejo po ustavi, zakonih in drugih predpisih



v delovanje delegatskega skupščinskega sistema. S tem bi naj zagotovili ustrezno delitev dela med njimi, s tem pa tudi večjo učinkovitost delovanja sistema.

V novem poglavju je opredeljena tudi zahteva po izdelavi letnega in periodičnih programov dela, precizirana pa je tudi njihova vsebina.

### Ugotovitve, stališča in priporočila občinske konference SZDL in občinskega sveta ZS

1. V občinski skupnosti otroškega varstva se v zadnjih letih vodi primerna politika pri razvoju družbenega varstva otrok. Uspešno se izvajajo nova zakonska določila po katerih se težišče razreševanja družbene skrbi za otroke prenaša v občinsko skupnost otroškega varstva.

2. Družbeno varstvo otrok je pomemben element produktivnosti dela, zato se moramo v sedanjih gospodarskih razmerah zavzemati za racionalno trošenje družbenih sredstev v te namene. Zaradi tega je potrebno:

— vključevati otroke v celodnevno vzgojo — predvsem otroke zaposlenih staršev, v okviru sprejetih programov

— še naprej izvajati v vzgojnovarstvenih organizacijah izmensko varstvo otrok (dopoldan — popoldan) za zaposlene starše. Pri izmenskem delu se je prilagajati potrebam združenega dela

— zavzemati se za izvajanje krajših vzgojnih programov za čimveč predšolskih otrok. V ta namen je pripraviti konkretne akcijske programe v posameznih sredinah — krajevnih skupnostih. Pri tem imajo pomembno vlogo poleg VVO, ki so glavni nosilci te naloge, vsi družbeno organizirani dejavniki v KS in občini (SOV, OIS, KO SZDL, osnovne šole in starši).

— posebno pozornost posvetiti vzgoji in varstvu otrok Romov z vključevanjem čim večjega števila v organizirano vzgojo — v VVO.

3. Dosledno je izvajati politiko družbenega varstva otrok na vseh področjih, tako, kot smo jo zastavili v planskih dokumentih skupnosti otroškega varstva in občine. Pri tem je posebej izpostaviti odgovornost tistih KS, ki imajo v srednjeročnem obdobju 1981—1985 planirane investicije na področju otroškega

varstva. Poleg pravočasne zagotovitve komunalno urejenega zemljišča in dogovorjenega deleža finančnih sredstev za gradnjo VVZ, mora vsak občan, predvsem pa starši biti seznanjeni s funkcionalnimi stroški, ki nastopijo z delovanjem VVZ v njihovi KS. Otresti se je potrebno dogovarjanja in planiranja v ozkih skupinah — forumih, ampak mora s problematiko družbenega varstva otrok biti seznanjen sleherni občan v KS.

4. Na formiranje ekonomske cene v VVO morajo imeti večji vpliv uporabniki — starši (predvsem sveti staršev), da bodo v VVO racionalno in varčno trošili družbena sredstva, hkrati pa morajo biti vzgojnovarstvenim organizacijam zagotovljena finančna sredstva za normalno delovanje.

5. Na področju denarnih pomoči (otroški dodatki) pa še naprej podpirati in izvajati družbeno usmeritev, predvsem karse tiče preobrazbe denarnih pomoči (več za družbeno vzgojo in manj posameznikom).

Upoštevajoč velik procent znižanja upravičencev do denarne pomoči v letu 1981 ter upoštevajoč strukturo prebivalstva v naši občini predlagamo organom Obč. skupnosti otroškega varstva, da se v letu 1982 obdrži sedanje število upravičencev.

6. Več je potrebno storiti za osveščanje staršev o potrebi vzgojnih dobrin za njihove otroke, da bi tako maksimalno izkoristili obstoječe prostore in razpoložljive kadre. V posameznih KS ne bi smelo priti do tega, da oddelki VVZ niso zasedeni v okviru sprejetih normativov. Pri tem imajo pomembno nalogo Društva prijateljev mladine, VVO, DPO.

7. Čimprej je potrebno uvesti enotno evidenco o socialnem stanju družin in preverjanju učinkovitosti socialnih korektivov za družine, ki s svojimi celotnimi prejemki ne morejo zagotavljati dogovorjene ravni življenjskih potreb — v okviru Centra za socialno delo.

#### ŠE V RAZMISLEK

»Nelogično, pa tudi s tujim po nepotrebem preobloženo jezikovno izražanje ni le neprimerno, ampak tudi nedemokratsko, saj podcenjuje ljudi, ki jim je namenjeno.«

Iz razprave s posvetovanja o slovenščini v javnosti